

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ : នស/រកម/០១០៨/០០១

ច្បាប់

ស្តីពី

លក្ខន្តិកៈសមាជិកព្រឹទ្ធសភា

២០០៨

មាតិកា

មាតិកា

ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈសមាជិកព្រឹទ្ធសភា

មានចំនួន ៥ជំពូក និង ២៧មាត្រា

ព្រះរាជក្រម នស/រកម/០១០៨/០០១ ប្រកាសឱ្យប្រើ ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈសមាជិកព្រឹទ្ធសភា
ជំពូកទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ (មាត្រា១ដល់មាត្រា៣)
ជំពូកទី២ អភ័យឯកសិទ្ធិសភា (មាត្រា៤ដល់មាត្រា១៦)
ជំពូកទី៣ វិសមតិភាព (មាត្រា១៧)
ជំពូកទី៤ ប្រាក់បំណាច់ ថ្វាយ: និងបុព្វសិទ្ធិ (មាត្រា១៨ដល់មាត្រា២៦)
ជំពូកទី៥ អវសានប្បញ្ញត្តិ (មាត្រា២៧)

នស/រកម/០១០៨/០០១

ព្រះរាជក្រម

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីលក្ខន្តិកៈសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃ ទី០៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា លើកទី ៧ នីតិកាលទី ៣ និងដែល ព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិវិធីនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការ កែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គព្រឹទ្ធសភា លើកទី ៤ នីតិកាលទី ២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

ច្បាប់

ស្តីពី

លក្ខន្តិកៈសមាជិកព្រឹទ្ធសភា

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅកំណត់នូវអភ័យឯកសិទ្ធិសភា ឋានៈ បុព្វសិទ្ធិ វិសមិតភាព និង លក្ខខណ្ឌចាំបាច់នានា ដើម្បីធានាជូនដល់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចស្រប តាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាក្នុងព្រឹទ្ធសភា គឺជាតំណាងរបស់ប្រជាជាតិខ្មែរទាំងមូល ពុំមែនគ្រាន់ តែជាតំណាងឱ្យភូមិភាគរបស់ខ្លួននោះទេ ។

មាត្រា ៣.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាមានអាណត្តិ ៦ ឆ្នាំ (ប្រាំមួយឆ្នាំ) ហើយត្រូវផុតកំណត់នៅពេលសមា- ជិកព្រឹទ្ធសភាថ្មីចូលកាន់តំណែង ។

ជំពូកទី ២

អភ័យឯកសិទ្ធិសភា

មាត្រា ៤.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាមានអភ័យឯកសិទ្ធិសភា ។ អភ័យឯកសិទ្ធិសភា ត្រូវបានចែកចេញ ជាពីរផ្នែក :

-ការធានាក្នុងការបញ្ចេញយោបល់ ឬ ការបញ្ចេញមតិក្នុងការអនុម័តទាំងឡាយ របស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញតួនាទីជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភា គឺជា អភ័យឯកសិទ្ធិដាច់ខាត ។

-ការធានាមិនឱ្យមានការចោទប្រកាន់ ការចាប់ខ្លួន ឬ ការឃុំខ្លួនសមាជិកព្រឹទ្ធស- ភាណាមួយ គឺជាអភ័យឯកសិទ្ធិដោយប្រៀប ។

មាត្រា ៥.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភា មិនអាចធ្លៀតប្រើអភ័យឯកសិទ្ធិសភានេះដោយរំលោភ នាំឱ្យប៉ះពាល់ ដល់កិត្តិយសរបស់បុគ្គលដទៃ ដល់ទំនៀមទំលាប់នៃរបស់សង្គម ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងដល់សន្តិសុខជាតិ បានឡើយ ។

មាត្រា ៦.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវគោរពបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៧.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនឹងអាចអនុញ្ញាតបើកឱ្យធ្វើ ការចោទប្រកាន់ ការចាប់ខ្លួន ការឃាត់ខ្លួន ឬ ការឃុំខ្លួនតាមច្បាប់ និងនីតិវិធី បាន លុះត្រាតែមាន ការលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភាជាមុនសិន ។

មាត្រា ៨.-

សេចក្តីស្នើសុំលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភារបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភារបណាមួយ ត្រូវធ្វើឡើង ដោយអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ តាមរយៈរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ដោយមានភ្ជាប់ សេចក្តីថ្លែងហេតុមកជាមួយផង ធ្វើជូនប្រធានព្រឹទ្ធសភា ។

មាត្រា ៩.-

ការលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភាក្នុងរយៈពេលសម័យប្រជុំព្រឹទ្ធសភា ត្រូវអនុវត្តតាមនីតិវិធី ខាងក្រោមនេះ ៖

- ព្រឹទ្ធសភាអាចប្រជុំជាសម្ងាត់តាមការស្នើសុំពីប្រធាន ឬ ពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ចំនួនមួយភាគដប់យ៉ាងតិច ពីព្រះមហាក្សត្រ ពីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ឬ ពីប្រធានរដ្ឋសភា ។
- ត្រូវប្រជុំលើសពី ពីរភាគបីនៃសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។
- ការអនុម័តតាមមតិភាគច្រើនពីរភាគបីនៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

មាត្រា ១០.-

ការលើកអភ័យឯកសិទ្ធិសភាក្នុងចន្លោះសម័យប្រជុំព្រឹទ្ធសភា គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ព្រឹទ្ធសភាត្រូវប្រជុំ និងអនុម័តស្របតាមបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃព្រឹទ្ធសភា ។

មាត្រា ១១._

សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវដាក់ជូនសម័យប្រជុំព្រឹទ្ធសភាខាងមុខ ដើម្បីអនុម័តតាមមតិភាគច្រើនពីរភាគបីនៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

មាត្រា ១២._

ក្នុងករណីសមាជិកព្រឹទ្ធសភាណា បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌជាក់ស្តែង ក្រសួងមានសមត្ថកិច្ចអាចចោទប្រកាន់ ចាប់ខ្លួន ឃាត់ខ្លួន ឬ ឃុំខ្លួនបាន ហើយត្រូវធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ជូនព្រឹទ្ធសភា ឬ ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា នៅចន្លោះសម័យប្រជុំព្រឹទ្ធសភាជាបន្ទាន់ ដើម្បីសម្រេច ។

មាត្រា ១៣._

ក្នុងករណីទាំងអស់ខាងលើនេះ ការឃុំខ្លួន ការចោទប្រកាន់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាណាមួយ ត្រូវផ្អាក ប្រសិនបើព្រឹទ្ធសភាបញ្ចេញមតិឱ្យផ្អាកតាមមតិភាគច្រើនពីរភាគបួននៃចំនួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ។

មាត្រា ១៤._

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលអភ័យឯកសិទ្ធិសភាត្រូវបានលើក ហើយស្ថិតក្នុងការចោទប្រកាន់របស់តុលាការមានសិទ្ធិ និងបុព្វសិទ្ធិដូចសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទូទៅ ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលស្ថិតក្នុងការចាប់ខ្លួន ឬ ឃាត់ខ្លួន ឬ ឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវចាត់បង់សិទ្ធិចូលរួមប្រជុំព្រឹទ្ធសភា និងគណៈកម្មការផ្សេងៗ ប៉ុន្តែមានសិទ្ធិទទួលប្រាក់បំណាច់ រៀរលែងតែប្រាក់បំណាច់ប្រជុំ ប្រាក់បេសកកម្ម និងប្រាក់ប្រេងឥន្ធនៈ ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលមានសាលក្រមស្ថាពរ ឬ សាលដីកាស្ថាពរសម្រេចថា ជាទណ្ឌិតជាប់ពន្ធនាគារ ត្រូវចាត់បង់ទាំងស្រុងនូវសិទ្ធិ បុព្វសិទ្ធិ និងសមាជិកភាពជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។

មាត្រា ១៥._

សមាជិកព្រឹទ្ធសភារូបណាមួយជាទណ្ឌិត ហើយត្រូវបានព្រះមហាក្សត្រលើកលែងទោស សមាជិកព្រឹទ្ធសភារូបនោះនឹង បានទទួលសុពលភាព អភ័យឯកសិទ្ធិសភា និងបុព្វសិទ្ធិឡើង

មាត្រា ១៦._

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលមានសាលក្រមស្ថាពរ ឬ សាលដីកាស្ថាពរសម្រេចថាជាជន គ្មានទោស សមាជិកព្រឹទ្ធសភានោះ ត្រូវបានទទួលជាស្វ័យប្រវត្តិទ្រព្យអភ័យឯកសិទ្ធិសភានិង បុព្វសិទ្ធិឡើងវិញ ។

**ជំពូកទី ៣
វិសមិតភាព**

មាត្រា ១៧._

អាណត្តិនៃសមាជិកព្រឹទ្ធសភាមានវិសមិតភាពជាមួយការបំពេញមុខងារសាធារណៈ ជាសកម្ម ជាមួយមុខងារជាតំណាងរាស្ត្រ និងជាមួយមុខងារជាសមាជិកនៃស្ថាប័នដទៃទៀត ដែលមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងច្បាប់ជាធរមាន ។

**ជំពូកទី ៤
ប្រាក់បំណាច់ ឋានៈ និងបុព្វសិទ្ធិ**

មាត្រា ១៨._

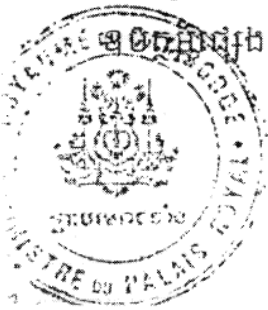
ព្រឹទ្ធសភាមានថវិកាស្វ័យ័តសម្រាប់ដំណើរការ ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាត្រូវទទួលបានប្រាក់បំណាច់ ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាមានឋានៈ និងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងឧត្តមមន្ត្រីផ្តុំតលេខនៃព្រះរាជាណា- ចក្រកម្ពុជា ។

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាគ្រប់រូប ត្រូវបានទទួលនូវការធានារ៉ាប់រងសង្គម នៅក្នុងអាណត្តិ របស់ខ្លួន ។

ក្នុងករណីដែលសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទទួលអនិច្ចកម្មនៅក្នុងអាណត្តិ គណៈកម្មាធិការ អចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវទទួលបន្ទុករៀបចំពិធីបុណ្យសព និងផ្តល់ប្រាក់បំណាច់ ព្រមទាំងប្រាក់ ទុកសម្រាប់គ្រប់យ៉ាងដល់គ្រួសារសព រយៈពេលមួយឆ្នាំទៀត គិតចាប់ពីថ្ងៃទទួលអនិច្ចកម្ម ។

*

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភាត្រូវរៀបចំរបបប្រាក់បំណាច់ របបធានារ៉ាប់រង សង្គម របបធានាជម្ងឺ របបប្រាក់សោធននិវត្តន៍ របបបេសកកម្ម និងលក្ខខណ្ឌធ្វើការងាររបស់ សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។

មាត្រា ១៩.-

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាទទួលបានប្រាក់សោធននិវត្តន៍ ។

ប្រាក់សោធននិវត្តន៍របស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា បើកនៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា ។

ប្រាក់សោធននិវត្តន៍បើកបានតែមួយកន្លែងគត់ ។

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវសម្រេចឱ្យ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាចូលនិវត្តន៍តាម ការស្នើសុំរបស់សាមីខ្លួន ។

មាត្រា ២០.-

លក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដែលអតីតសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទទួលបានប្រាក់សោធននិវត្តន៍ :

ក-ជាអតីតសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ជាអតីតសមាជិករដ្ឋសភាគិតចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣ មកដែលបានមកបំពេញការងារជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឬ ជាអតីតសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ គិតចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៨ មកដែលបានមកបំពេញការងារជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។

ខ-មានអាយុចាប់ពី ៦០ (ហុកសិប)ឆ្នាំឡើង ។

គ-មិនបានទទួលប្រាក់សោធននិវត្តន៍ពីស្ថាប័នណាមួយរបស់រដ្ឋទេ ។

មាត្រា ២១.-

រូបមន្តសម្រាប់គណនា រៀបចំរបបសោធននិវត្តន៍របស់អតីតសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវ ផ្អែកលើប្រាក់បំណាច់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗគ្រប់យ៉ាងរយៈពេលមួយឆ្នាំ របស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាម្នាក់ៗនៃឆ្នាំចុងក្រោយកំណត់ស្មើនឹង ១០០ ٪ (មួយរយភាគរយ) ។

ប្រាក់សោធននិវត្តន៍ប្រចាំខែត្រូវកំណត់ដោយផ្អែកលើរយៈពេលបំពេញការងារដូចតទៅ :

- ពី ១ ឆ្នាំ ដល់ ៣ ឆ្នាំ ទទួលបានសន្ទស្សន៍ ០,៥ ٪
- លើសពី ៣ ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ៦ ឆ្នាំ ទទួលបានសន្ទស្សន៍ ១ ٪
- ពី ៦ ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១១ ឆ្នាំ ទទួលបានសន្ទស្សន៍ ២ ٪

- ពី ១១ ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៦ ឆ្នាំ ទទួលបានសន្ទស្សន៍ ៣ ٪
- ពី ១៦ ឆ្នាំ ឡើងទៅទទួលបានសន្ទស្សន៍ ៤ ٪

អតីតសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទទួលបានប្រាក់សោធននិវត្តន៍ប្រចាំខែរហូតដល់ទទួលបានមរណភាព រៀបរយលែងតែត្រូវបានជាប់ឆ្នោតជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ។

មាត្រា ២២._

អតីតសមាជិកព្រឹទ្ធសភាដែលមិនជាប់ឆ្នោតឡើងវិញ ក្រោយពីមានអាយុគ្រប់ ៦០ (ហុក សិប) ឆ្នាំ អាចទទួលបានប្រាក់សោធននិវត្តន៍ ដោយបើកផ្តាច់ត្រឹមរយៈពេលតែមួយឆ្នាំគត់បាន ។

មាត្រា ២៣._

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាមានអ្នកជំនួយការផ្ទាល់មួយចំនួនដែលជួយធ្វើការងារ តាមលក្ខខណ្ឌ បុគ្គលិកជាប់កិច្ចសន្យាដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ព្រឹទ្ធសភា ឯប្រាក់កម្រៃជា បន្ទុកថវិកាព្រឹទ្ធសភា ។

ដើម្បីមានភាពងាយស្រួលក្នុងការបំពេញការងារ អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភាជួយ ដល់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា តាមបែបបទកំណត់ក្នុងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃព្រឹទ្ធសភា ។

មាត្រា ២៤._

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាក្នុងតំណែងត្រូវទទួលបាននូវ :

- ប័ណ្ណសំគាល់អភ័យឯកសិទ្ធិ
- រូបសញ្ញាព្រឹទ្ធសភាសម្រាប់ពាក់លើអាវ
- រូបសញ្ញា បារមីរបស់ព្រឹទ្ធសភា
- ផ្លាករថយន្តព្រឹទ្ធសភា
- លិខិតឆ្លងដែនការទូតផ្ទាល់ខ្លួន សហព័ទ្ធ និងកូនអាយុក្រោម ១៨ ឆ្នាំ
- ឯកសណ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- គ្រឿងឥស្សរិយយសពីរដង ក្នុងមួយអាណត្តិ
- ការធានារ៉ាប់រងជម្ងឺនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យរដ្ឋនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយ

ពិការរបស់ព្រឹទ្ធសភា ។

មាត្រា ២៥._

មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ឬ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ដែលជាប់ឆ្នោតជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ត្រូវបានឡើងឋានន្តរសក្តិ ឡើងថ្នាក់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ និងរក្សាអតីតភាព សម្រាប់ទទួលសោធន-
និវត្តន៍ ។

មាត្រា ២៦._

សមាជិក សមាជិកាព្រឹទ្ធសភាក្នុងតំណែងត្រូវបានទទួលងារជា ឯកឧត្តម ឬ លោក
ជំទាវ ។ អតីតសមាជិក សមាជិកាព្រឹទ្ធសភា ក្រោយពេលដែលបានបញ្ចប់អាណត្តិហើយត្រូវ
បានរក្សាងារជាឯកឧត្តមអតីតសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឬ លោកជំទាវអតីតសមាជិកាព្រឹទ្ធសភា ។

**ជំពូកទី ៥
អវសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ២៧._

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

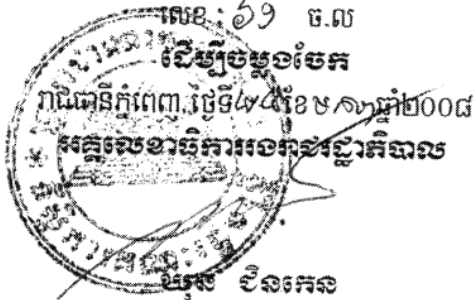
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ១២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

ព.រ. ០៥០១.០៣៨

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

១/០